

*Załącznik do Uchwały Nr XXI/214/08
Rady Miejskiej w Karpaczu
z dnia 23 września 2008 r.*

**WIELOLETNI
PLAN
FINANSOWY
GMINY KARPACZ
NA LATA 2005 - 2013**

Karpacz, zaktualizowano w sierpniu 2008r.

Zleceniodawca:

Urząd Miejski w Karpaczu
ul. Konstytucji 3 Maja 54
58 – 540 Karpacz
tel. (0 75) 76 19 150
fax. (075) 76 19 224

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewna 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6/3
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
www.bm-intl.com

SPIS TREŚCI

1.0.	WPROWADZENIE	4
2.0.	WSTĘP.....	5
2.1.	Cel i metoda.	5
2.2.	Procedury ostrożnościowe.....	7
3.0.	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ MIASTA KARPACZ W LATACH 2005-2007, Z UWZGLĘDNIENIEM BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2008 ROK.	9
3.1.	Dane źródłowe.....	9
3.2.	Analiza podstawowych kategorii finansowych.....	9
3.3.	Analiza poziomu i struktury wykonania dochodów.....	11
3.4.	Analiza poziomu i struktury wykonania wydatków.....	17
4.0.	PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO MIASTA KARPACZ NA LATA 2008 – 2013.....	20
4.1.	Projekcja wolnych środków.....	21
4.2.	Projekcja wolnych środków na inwestycje.....	22
4.3.	Projekcja możliwości inwestycyjnych.....	25
4.4.	Projekcja potencjału inwestycyjnego.....	27
5.0.	ZAŁĄCZNIK.....	29
5.1.	Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2008 i lata następne.....	29
6.0.	ANEKS NR 1 – DOTYCZY ZMIAN PRZEPROWADZONYCH W WIELOLETNIM PLANIE FINANSOWYM	31

1.0. WPROWADZENIE

Wieloletni Plan Finansowy [WPF] miasta Karpacza jest jednym z czterech narzędzi zarządzania strategicznego. WPF w swoim zakresie określającym potencjał inwestycyjny był podstawą konstruowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Natomiast Wieloletni Plan Inwestycyjny w swojej części dotyczącej zestawienia planowanych inwestycji w czasie i w zgodności z planowanymi budżetami na kolejne lata stanowił konkluzyjną część Planu Rozwoju Lokalnego.

Zarówno Wieloletni Plan Finansowy, Wieloletni Plan Inwestycyjny, jak i Plan Rozwoju Lokalnego muszą znajdować potwierdzenie w przyjętych rozwiązaniach strategicznych zapisanych w celach i kierunkach działania w Strategii Rozwoju Gminy Karpacz.

2.0. WSTĘP

2.1. Cel i metoda.

Podstawowe jednostki samorządu terytorialnego – gminy - zostały powołane na mocy ustawy zasadniczej z 1989 roku.

Podstawowym celem działania gmin jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Katalog podstawowych zadań własnych gminy został określony w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

W szczególności zadania te obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,

- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Jednym z niezbędnych instrumentów pozwalającym realizować te zadania w sposób umożliwiający osiągnięcie zrównoważonego rozwoju jest wieloletni plan finansowy.

Wieloletni Plan Finansowy Miasta Karpacz obejmuje okres do 2013 roku. Dokument ten sporządzony został w wyniku przeprowadzenia analizy podstawowych kategorii finansowych generowanych przez samorząd oraz, między innymi, w oparciu o dane planistyczne, przygotowane przez Skarbnika Gminy Panią Krystynę Majkowską-Gersten, a dotyczących polityki finansowej jednostki.

Celem tego opracowania jest oszacowanie możliwości finansowych samorządu pod kątem realizacji zamierzonych inwestycji – zdefiniowanych jako „**potencjał inwestycyjny**”. Dokument niniejszy składa się z dwóch części:

- analizy sytuacji finansowej Miasta Karpacz w latach 2005 – 2007, z uwzględnieniem budżetu na 2008 rok oraz
- projekcji potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz na lata 2008 – 2013.

Przyjęta metodologia wyliczeń dokonywanych w poszczególnych częściach została omówiona bezpośrednio przy tych wyliczeniach.

2.2. *Procedury ostrożnościowe.*

Realizacja zadań inwestycyjnych stojących obecnie przed samorządami terytorialnymi podlega licznym regulacjom i ograniczeniom prawnym, głównie o charakterze finansowym. Najważniejsze ustawy regulujące gospodarkę finansową gmin, to:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
2. ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Głównie ustawa o finansach publicznych wprowadza limity zadłużeń dla jednostek samorządowych oraz procedury ostrożnościowe i sanacyjne, którym jednostki te muszą sprostać. Podstawowe ograniczenia wynikają z artykułów 169,170 oraz 79 przywołanej wyżej ustawy. I tak:

Art. 169. 1. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust. 1,
 - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji
- nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.
2. W przypadku gdy relacja, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 lit. a, przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego, chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji.
3. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do:
- 1) emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3,
 - 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3.

Art. 170. 1. Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

2. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

3. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.

5. W przypadku, gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.

Art. 79. ust. 1. W przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto,

1) jest większa od 50%, a nie większa od 55%, to na kolejny rok:

a) Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż analogiczna relacja z roku bieżącego,

b) relacja, o której mowa w lit. a, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie, jak wynika z obwieszczenia Ministra Finansów¹ relacja powyższa wyniosła 47,7%. Stąd, jednostki samorządu terytorialnego, projektując budżet na 2008 r. nie były zobowiązane do zastosowania przedstawionej procedury.

¹ Publikator: Monitor Polski z 2007 r. Nr 33, poz.383.

3.0. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ MIASTA KARPACZ W LATACH 2005-2007, Z UWZGLĘDNIENIEM BUDŻETU SAMORZĄDU NA 2008 ROK.

3.1. Dane źródłowe.

Analizę finansową Miasta Karpacz sporządzono w oparciu o następujące dokumenty:

1. roczne sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), roczne sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S) oraz roczne sprawozdania o nadwyżce/deficycie (Rb-NDS), odpowiednio za lata 2005 – 2007,
2. Uchwałę nr XII/130/07 Rady Miejskiej w Karpaczu z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie budżetu Gminy na rok 2008, z późniejszymi zmianami do dnia 19 maja 2007 roku.

3.2. Analiza podstawowych kategorii finansowych.

Podstawowe kategorie finansowe jednostek samorządu terytorialnego ujmowane są w budżecie jednostki, który, zgodnie z art. 165 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych² - jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.

Ogólny obraz kształtowania się poszczególnych kategorii finansowych Miasta Karpacza w latach 2005 – 2008 przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Kształtowanie się kategorii finansowych jednostki w latach 2005 – 2008 (w PLN) oraz dynamika ich zmian (w %)

Wyszczególnienie	2005	06/05%	2006	07/06%	2007	08/07%	2008*
Dochody ogółem	20 283 817	149	30 252 583	75	22 621 450	101	22 958 145
Wydatki ogółem	21 819 200	137	29 836 647	69	20 603 843	130	26 819 285
Wynik finansowy	-1 535 383		415 936		2 017 607		-3 861 140
Wynik finansowy/Dochody(%)	-7,57		1,37		8,92		-16,82

*Na rok 2008 poszczególne kategorie finansowe podane są według planu, tj. zgodnie z uchwałą budżetową.

Sytuacja finansowa Miasta Karpacz w badanym okresie kształtowała się korzystnie. Wnioski takie można wyciągnąć z obserwacji kształtowania się podstawowych kategorii finansowych jednostki.

² Publikator: Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.

Z porównania danych zaprezentowanych w powyższej tabeli, wynika, że w badanym okresie realizacja poszczególnych kategorii finansowych nie przebiegała równomiernie. W 2006 roku samorząd osiągnął najwyższe dochody, w kwocie 30 252 583 zł, tj. 149% wykonania dochodów z roku poprzedniego.

W poszczególnych latach realizacja dochodów wyglądała następująco:

- w roku 2005 – 20 283 817 zł;
- w roku 2006 – 30 252 583 zł, tj. 149% wykonania dochodów w roku 2005;
- w roku 2007 – 22 621 450 zł, tj. 75% wykonania dochodów w roku 2006;
- w roku 2008 – 22 958 145 zł, tj. 101% wykonania dochodów w roku 2007.

Również w 2006 roku samorząd zrealizował wydatki na najwyższym poziomie, w kwocie 29 836 647 zł, tj. na poziomie wyższym o 37% niż w roku poprzednim.

W poszczególnych latach wykonanie wydatków przedstawia się następująco:

- w roku 2005 – 21 819 200 zł;
- w roku 2006 – 29 836 647 zł, tj. 137% wykonania wydatków w roku 2005;
- w roku 2007 – 20 603 843 zł, tj. 69% wykonania wydatków w roku 2006;
- w roku 2008 – 26 819 285 zł, tj. 130% wykonania wydatków w roku 2007.

Zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tabela 2 przedstawia źródła sfinansowania deficytu oraz kierunki rozdysponowania nadwyżki budżetowej.

Tabela 2. Źródła sfinansowania deficytu oraz kierunki rozdysponowania nadwyżki budżetowej (w PLN)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
<i>Dochody ogółem</i>	20 283 817	30 252 583	22 621 450	22 958 145
<i>Wydatki ogółem</i>	21 819 200	29 836 647	20 603 843	26 819 285
Wynik finansowy	-1 535 383	415 936	2 017 607	-3 861 140
<i>Wynik finansowy/Dochody(%)</i>	-7,57	1,37	8,92	-16,82
<i>Finansowanie</i>	2 723 589	1 767 845	2 390 221	3 861 140
Przychody ogółem, w tym:	2 904 589	1 948 845	2 883 021	4 407 729
<i>kredyty i pożyczki</i>	2 357 362	760 638	699 241	0
<i>nadwyżka z lat ubiegłych</i>	0	0	0	0
<i>prywatyzacja majątku jst</i>	0	0	0	0
<i>inne źródła</i>	547 227	1 188 207	2 183 781	4 407 729
Rozchody ogółem, w tym	181 000	181 000	492 800	546 589
<i>splaty kredytów i pożyczek</i>	181 000	181 000	492 800	546 589
<i>pożyczki</i>	0	0	0	0
<i>wykup obligacji samorządowych</i>	0	0	0	0

W analizowanym okresie Miasto Karpacz uzyskało następujące wyniki finansowe:

1. w roku 2005 – deficyt, w wysokości 1 535 383 zł,
2. w roku 2006 – nadwyżkę, w wysokości 415 936 zł,
3. w roku 2007 – nadwyżkę, w wysokości 2 017 607 zł,

Na rok 2008 samorząd planuje deficyt budżetowy w wysokości 3 861 140 zł, który zamierza sfinansować przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżką środków pieniężnych na rachunku budżetu.

Relacja wyniku finansowego do dochodów wyniosła, w poszczególnych latach badanego okresu, odpowiednio: -7,57; 1,37, 8,92 oraz - w roku bieżącym -16,82%.

Źródłem sfinansowania deficytu budżetowego w roku 2005 były przychody z tytułu pożyczek i kredytów, natomiast nadwyżka budżetowa wypracowana przez miasto w latach 2006 - 2007 została rozdysponowana na spłatę kredytów i pożyczek.

W analizie finansowej samorządu dodatkowo należy ocenić zmiany zachodzące w strukturze dochodów i wydatków.

3.3. *Analiza poziomu i struktury wykonania dochodów.*

Podstawą prawną odnoszącą się do dochodów jednostek samorządu terytorialnego jest, przywołana wcześniej, ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ustawa ta określa – w art. 1:

- 1) źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów;
- 2) zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

W rozumieniu tej ustawy dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne, w tym udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych;
- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być również:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;

- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- 3) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Źródła dochodów własnych gminy zostały enumeratywnie wymienione w art. 4 ustawy i są to:

- 1) wpływy z podatków:
 - a) od nieruchomości,
 - b) rolnego,
 - c) leśnego,
 - d) od środków transportowych,
 - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
 - f) od posiadania psów,
 - g) od spadków i darowizn,
 - h) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z opłat:
 - a) skarbowej,
 - b) targowej,
 - c) miejscowej,
 - d) administracyjnej,
 - e) eksploatacyjnej - w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z późn. zm.),
 - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych;
- 4) dochody z majątku gminy;
- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- 6) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
- 7) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 8) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;

- 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
- 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Natomiast wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34 %, z zastrzeżeniem art. 89 ustawy, a wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy, wynosi 6,71 %.

W dalszej części ustawy, w art. 7 i 8, ustawodawca określił, z jakich części składa się subwencja oraz uregulował kwestię fakultatywnych dochodów gminy pochodzących z budżetu państwa. I tak:

Subwencja ogólna składa się z części:

- a) wyrównawczej,
- b) równoważącej.

Natomiast dochodami fakultatywnymi mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na:

- 1) zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami;
- 2) zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej;
- 3) usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych;
- 4) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych;
- 5) realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych, jak i środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego (jak i wydatki) grupowane są, w celu określenia rodzaju prowadzonej działalności oraz dla potrzeb sprawozdawczości, w systematykę działów, rozdziałów i paragrafów, tj. w klasyfikację budżetową.

Stąd, dla potrzeb dokonania analizy zmian zachodzących w trakcie wykonywania dochodów Miasta Karpacz należy porównać kształtowanie się dochodów w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej. Porównanie takie, obejmujące poszczególne lata badanego okresu, przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Poziom oraz struktura wykonania dochodów (w PLN)

Wyszczególnienie	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Leśnictwo</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Transport i łączność</i>	261 403	1,29	176 174	0,58	74 100	0,33	75 000	0,33	586 677	0,61
<i>Turystyka</i>	47 314	0,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	47 314	0,05
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	6 477 805	31,94	8 426 387	27,85	9 415 499	41,62	10 819 767	47,13	35 139 459	36,56
<i>Działalność usługowa</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Administracja publiczna</i>	105 814	0,52	237 554	0,79	243 803	1,08	79 102	0,34	666 273	0,69
<i>Urzędy naczelnych organów władzy pań.</i>	31 999	0,16	14 051	0,05	9 671	0,04	784	0,00	56 505	0,06
<i>Obrona narodowa</i>	500	0,00	500	0,00	500	0,00	500	0,00	2 000	0,00
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	9 773	0,05	19 270	0,06	9 727	0,04	6 000	0,03	44 770	0,05
<i>Dochody od osób prawnych i innych</i>	7 020 119	34,61	8 474 279	28,01	9 052 629	40,02	8 749 065	38,11	33 296 092	34,64
<i>Różne rozliczenia</i>	1 768 219	8,72	2 600 138	8,59	2 407 699	10,64	1 871 342	8,15	8 647 398	9,00
<i>Oświata i wychowanie</i>	331 118	1,63	14 245	0,05	54 293	0,24	28 685	0,12	428 341	0,45
<i>Szkolnictwo wyższe</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Ochrona zdrowia</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
<i>Pomoc społeczna</i>	1 231 911	6,07	1 150 757	3,80	1 217 171	5,38	1 327 900	5,78	4 927 740	5,13
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	37 849	0,19	44 346	0,15	136 358	0,60	0	0,00	218 554	0,23
<i>Gospodarka komunalna</i>	2 919 590	14,39	8 995 362	29,73	0	0,00	0	0,00	11 914 952	12,40
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	3 100	0,02	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3 100	0,00
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	37 303	0,18	99 518	0,33	0	0,00	0	0,00	136 821	0,14
Dochody ogółem	20 283 817	100,00	30 252 583	100,00	22 621 450	100,00	22 958 145	100,00	96 115 995	100,00

Realizacja dochodów budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia się następująco:

- dział „Gospodarka mieszkaniowa”: w 2005 r. – 6 477 805 zł; w 2006 r. – 8 426 387 zł; w 2007 r. – 9 415 499 zł; plan na 2008 r. – 10 818 767 zł; łącznie – 35 139 459 zł;

- dział „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”: w roku 2005 – 7 020 119 zł; w roku 2006 – 8 474 279 zł; w roku 2007 – 9 052 629 zł; plan na rok 2008 – 8 749 065 zł; łącznie w badanym okresie – 33 296 092 zł;

- dział „Gospodarka komunalna”: w 2005 r. – 2 919 590 zł; w 2006 r. – 8 995 362 zł; w roku 2007 – 0 zł; plan na 2008 r. – 0 zł ; łącznie – 11 914 952zł;

- dział „Różne rozliczenia”: w 2005 r. – 1 768 219 zł; w 2006 r. – 2 600 138 zł; w 2007 r. – 2 407 699 zł; plan na 2008 r. – 1 871 342 zł; łącznie – 8 647 398 zł;

- dział „Pomoc społeczna”: w 2005 r. – 1 231 911 zł; w 2006 r. – 1 150 757 zł; w 2007 r. – 1 217 171 zł; plan na 2008 r. – 1 327 900 zł; łącznie – 4 927 740 zł;

Udział dochodów w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej w dochodach ogółem często nie przekraczał 1%, stąd nie był znaczący dla samorządu.

Zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości dochodów w poszczególnych latach miały więc takie zjawiska finansowe, jak:

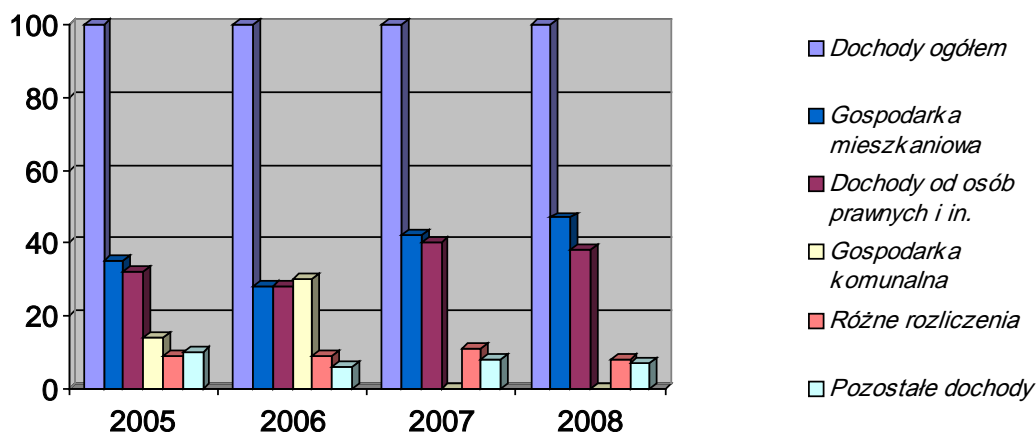
1. wpływy ze sprzedaży składników majątkowych oraz praw majątkowych,
2. uzyskiwane wpływy z podatków i opłat lokalnych oraz udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
3. dotacje otrzymane z funduszu Phare na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska,
4. otrzymywane subwencje,
5. otrzymywane dotacje na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej.

Tabela 4 i wykres 1 obrazują strukturę dochodów, zrealizowanych w czterech działach klasyfikacji budżetowej, których udział był najwyższy.

Tabela 4. Struktura dochodów z wyszczególnionych działów

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	Razem	Udział (%)
Gospodarka mieszkaniowa	6 477 805	8 426 387	9 415 499	10 819 767	35 139 459	37
- udział w dochodach ogółem (%)	32	28	42	47	37	
Dochody od osób prawnych i in.	7 020 119	8 474 279	9 052 629	8 749 065	33 296 092	35
- udział w dochodach ogółem (%)	35	28	40	38	35	
Gospodarka komunalna	2 919 590	8 995 362	0	0	11 914 952	12
- udział w dochodach ogółem (%)	14	30	0	0	12	
Różne rozliczenia	1 768 219	2 600 138	2 407 699	1 871 342	8 647 398	9
- udział w dochodach ogółem (%)	9	9	11	8	9	
Dochody ogółem	20 283 817	30 252 583	22 621 450	22 958 145	96 115 995	100
Udział sumy wyszczególnionych dochodów w dochodach ogółem (%)	90	94	92	93	93	

Wykres 1. Struktura dochodów z wyszczególnionych działów (w %)

Z danych przedstawionych w tabeli 4 oraz graficznie zilustrowanych na wykresie 1 wynika, że w całym badanym okresie dochody samorządu uzyskane ze sprzedaży składników majątkowych oraz praw majątkowych wyniosły 37% dochodów ogółem; z tytułu podatków i opłat lokalnych - 35%; gospodarki komunalnej - 12%; z tytułu subwencji – 9%. Dochody jednostki tylko z tych czterech źródeł stanowiły w analizowanym okresie odpowiednio: 90% dochodów; 94%; 92 % oraz 93%; co daje średni udział w wysokości 93%.

Procentowy udział w wykonaniu dochodów ogółem w innych działach klasyfikacji budżetowej kształtował się w granicach 5,13% w dziale pomoc społeczna. W pozostałych działach wykonanie dochodów nie przekroczyło 1%, nie było więc znaczące dla budżetu miasta.

Porównanie danych dotyczących wielkości dochodów, jak i ich struktury, obrazuje, że kształtowanie się tych parametrów w latach 2005 – 2008, pod kątem możliwości inwestycyjnych samorządu, jest korzystne. Ze szczegółowego badania wahań zachodzących

w realizacji poszczególnych dochodów wynika bowiem, że jednym z głównych źródeł dochodów są dochody własne, takie jak podatki i opłaty lokalne oraz udziały w podatkach PIT i CIT – a więc, dotyczyły one kategorii dochodów w pewnym zakresie (biorąc pod uwagę władztwo podatkowe gminy) zależnych od działań własnych jednostki. Stąd początkowa teza o korzystnym kształtowaniu się wyników finansowych samorządu jest uzasadniona. Takie wnioski mogą świadczyć o poprawiającej się koniunkturze, a także rokować pozytywnie na przyszłość.

3.4. Analiza poziomu i struktury wykonania wydatków.

Zakres zadań jakie gmina może finansować i do realizacji których została powołana określa, przywołana wcześniej, ustawa o samorządzie gminnym. Katalog tych zadań został przedstawiony w części 1.1 niniejszego opracowania.

W tabeli 5 przedstawiono kształtowanie się wydatków Miasta Karpacz w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej.

Tabela 5. Struktura wykonania wydatków (w PLN)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	Razem	Udział (%)
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	8	0	0	31	39	0,00
<i>Leśnictwo</i>	0	0	0	0	0	0,00
<i>Wytwarzanie i zaopatr.w en. elektr. i in.</i>	177 300	430 953	1 647 475	3 000 000	5 255 727	5,30
<i>Transport i łączność</i>	1 434 214	3 688 178	2 434 196	2 136 380	9 692 968	9,78
<i>Turystyka</i>	298 148	0	0	60 000	358 148	0,36
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	1 250 076	3 395 871	2 686 345	3 005 949	10 338 242	10,43
<i>Działalność usługowa</i>	229 923	41 429	37 555	174 000	482 907	0,49
<i>Administracja publiczna</i>	2 849 739	3 446 782	3 928 470	4 812 510	15 037 501	15,18
<i>Urzędy naczelnych organów władzy</i>	31 998	14 051	9 671	784	56 504	0,06
<i>Obrona narodowa</i>	3 000	500	500	500	4 500	0,00
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	214 961	309 474	373 263	497 143	1 394 841	1,41
<i>Dochody od osób prawnych i in.</i>	56 223	56 712	67 888	95 000	275 823	0,28
<i>Obsługa długu publicznego</i>	112 138	182 861	178 336	200 000	673 335	0,68
<i>Różne rozliczenia</i>	0	0	0	250 320	250 320	0,25
<i>Oświata i wychowanie</i>	4 805 267	3 325 583	4 624 758	6 785 011	19 540 619	19,72
<i>Ochrona zdrowia</i>	326 150	313 860	263 092	374 820	1 277 922	1,29
<i>Pomoc społeczna</i>	1 853 707	1 883 818	1 960 697	2 203 021	7 901 243	7,97
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	125 832	151 920	242 173	121 966	641 891	0,65
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środ.</i>	7 367 853	11 516 766	1 412 549	2 737 000	23 034 169	23,25
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	246 578	222 955	237 763	329 850	1 037 146	1,05
<i>Kultura fizyczna i sport</i>	436 085	854 934	499 110	35 000	1 825 129	1,84
Wydatki ogółem	21 819 200	29 836 647	20 603 843	26 819 285	99 078 975	100

Z porównania danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że najczęściej samorząd wydaje na realizację zadań w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. Łącznie, w analizowanym okresie, miasto wydało na te cele kwotę 23 034 169 zł, co stanowi 23,25% ogółu wydatków jednostki. Kolejnymi sferami działalności, na które jednostka przeznacza duże środki finansowe, są:

1) oświata i wychowanie (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą) -	- 20 182 510 zł (20,37%),
2) administracja publiczna	- 15 037 501 zł (15,18%),
3) gospodarka mieszkaniowa	- 10 338 242 zł (10,43%),
4) transport i łączność	- 9 692 968 zł (9,78%),
5) pomoc społeczna	- 7 901 243 zł (7,97%).

Oceniając to zjawisko należy stwierdzić, że głównie finansowane są przez samorząd zadania o charakterze obowiązkowym (oświata, pomoc społeczna). Udziały wydatków klasyfikowanych w innych działach są zdecydowanie mniejsze. Jednak, w obecnej sytuacji prawnej, intensyfikacja środków finansowych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców o innym charakterze, nie jest możliwa. Zjawisko to dotyczy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza gmin i powiatów.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej samorządu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem. Porównania takie zawiera tabela 6.

Tabela 6. Struktura wydatków (w PLN)

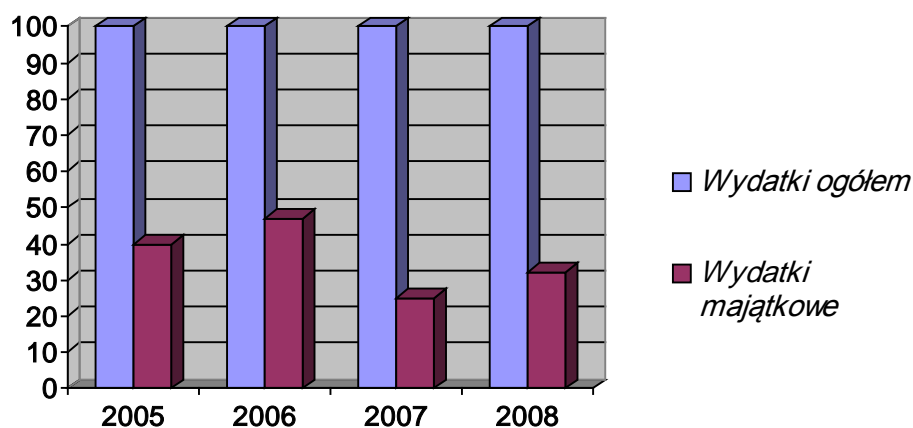
Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
1. Wydatki ogółem	21 819 200	29 836 647	20 603 843	26 819 285
2. Wydatki majątkowe	8 733 630	14 143 906	5 132 938	8 591 710
3. Udział w. majątkowych w w. ogółem (%)	40	47	25	32
4. Wydatki bieżące	13 085 570	15 692 741	15 470 905	18 227 575
5. Dochody ogółem	20 283 817	30 252 583	22 621 450	22 958 145
6. Udział wydatków bieżących w dochodach (%)	65	52	68	79

W poszczególnych latach badanego okresu udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem nie kształtował się równomiernie. W roku 2007 udział tych wydatków był najniższy i wynosił 25%. W pozostałych latach badanego okresu stanowił: w 2005 r. – 40% oraz w 2006 – 47%. Natomiast w roku 2008 samorząd planuje na wydatki majątkowe przeznaczyć kwotę w wysokości 8 591 710 zł, tj. 32% wydatków ogółem. Źródłem

finansowania tych zamierzeń mają być przychody z tytułu nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu oraz dochody własne.

Graficzny obraz kształtowania się powyższych wielkości przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)

Podsumowując zaprezentowaną analizą kształtowania się wielkości i struktury dochodów oraz wydatków budżetowych należy podkreślić, że w badanym okresie wyraźnie zauważalne są takie zjawiska ekonomiczne, jak:

- utrzymująca się tendencja rosnąca uzyskiwanych dochodów w dziale „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” oraz innych dochodów własnych, zwłaszcza dochodów z majątku,
- znaczny udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

4.0. PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO MIASTA KARPACZ NA LATA 2008 – 2013.

Projekcja potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz ma na celu oszacowanie możliwości samorządu w zakresie finansowania zamierzonych inwestycji. W celu wykreowania tych wielkości konieczne jest przeprowadzenie analizy ex ante obejmującej kilka etapów.

I tak:

1. **projekcja wolnych środków** - wolne środki stanowią różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi, bez uwzględnienia kosztów obsługi zadłużenia; wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność jednostki do samodzielnego regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (spłaty rat kapitałowych i odsetek) oraz finansowania inwestycji,
2. **projekcja wolnych środków na inwestycje** – środki dostępne na inwestycje stanowią różnicę między wolnymi środkami a wydatkami na spłatę zadłużenia, które obejmują zarówno koszty obsługi zadłużenia, jak i samo zadłużenie,
3. **projekcja możliwości inwestycyjnych** - określenie tych możliwości pozwala ocenić, czy samorząd może sfinansować swoje zamierzenia inwestycyjne bez zewnętrznych źródeł zasilania, zostały one wyznaczone jako różnica między środkami dostępnymi na inwestycje a nakładami inwestycyjnymi planowanymi do poniesienia,
4. **projekcja potencjału inwestycyjnego**, jako końcowy efekt analizy - odzwierciedla on relację między oczekiwaniami społecznymi a możliwościami finansowymi jednostki.

4.1. *Projekcja wolnych środków.*

W tabeli 7 przedstawiono projekcję wolnych środków Miasta Karpacz na lata 2008 – 2013.

Prognozę kształtowania się wielkości tych środków sporządzono w oparciu o następujące dane:

1. kwoty przyszłych dochodów przyjęto zgodnie z danymi przedstawionymi przez samorząd w załączniku nr 4 do uchwały Rady Miejskiej w Karpaczu nr XII/130/07 z dnia 21 grudnia 2007 roku, w części pn. „Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2008 i lata następne”. Należy tu zaakcentować, że łączna wielkość dochodów, ze względu na dotacje, subwencje i udziały w podatkach PIT i CIT zależna jest głównie od naczelnych organów państwa tworzących i zmieniających system finansowy samorządów, a także od sytuacji gospodarczej kraju, która ma wpływ na decyzje ekonomiczne tych organów oraz na wielkości pozostałych dochodów. System ten w okresie 2001 – 2007 uległ istotnym zmianom, a założenie wzrostu dochodów od 2008 roku jest ustalone po przyjęciu tezy, że nie będą występowały znaczące zmiany;
2. wysokość wydatków na obsługę długu publicznego (obejmuje tylko odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek) - przyjęto jak w punkcie 1;
3. kwoty wydatków bieżących – na 2008 rok przyjęto zgodnie z uchwałą budżetową, na lata 2009 – 2013 przyjęto na poziomie 95% wydatków ogółem przedstawionych w załączniku nr 4 do uchwały Rady Miejskiej w Karpaczu nr XII/130/07 z dnia 21 grudnia 2007 roku, w części pn. „Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2008 i lata następne”.

Tabela 7. Projekcja wolnych środków (w PLN)

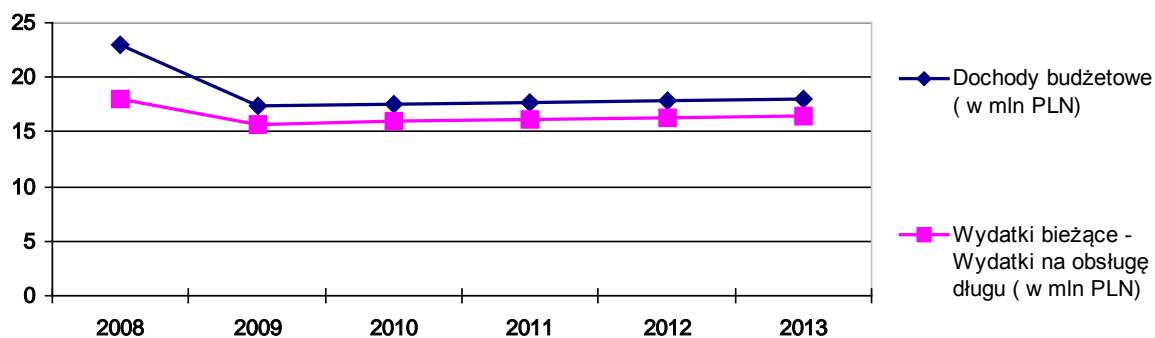
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Dochody ogółem	22 958 145	17 346 700	17 520 170	17 695 400	17 872 354	18 051 077
2. Wydatki bieżące	18 227 575	15 943 074	16 107 870	16 274 339	16 442 445	16 612 560
3. Wydatki na obsługę długu	200 000	185 000	170 000	155 000	140 000	125 000
4. Wolne środki (1-2+3)	4 930 570	1 588 626	1 582 300	1 576 061	1 569 909	1 563 517

Oceniając uzyskane wyniki w wierszu „wolne środki” można stwierdzić, że samorząd w latach 2008 – 2013 posiada duży potencjał finansowy, który może przeznaczyć na regulowanie zobowiązań zwrotnych i finansowanie inwestycji. I tak: w przyszłym roku został on oszacowany na kwotę 1 588 626 zł. W pozostałych latach środki finansowe, jakie

jednostka może przeznaczyć na inwestycje oraz spłatę zobowiązań, w ramach własnych możliwości budżetowych, mieszczą się w przedziale od 1 563 517 do 1 582 300 zł.

Wykres 3 obrazuje graficznie projekcję wolnych środków; mieszczą się one w obszarze między liniami oznaczającymi serie danych.

Wykres 3. Projekcja wolnych środków

4.2. Projekcja wolnych środków na inwestycje.

W tabeli 9 przedstawiono projekcję wolnych środków na inwestycje. Kwota ta wskazuje jakimi środkami może dysponować samorząd - w poszczególnych latach projekcji - na realizację planów inwestycyjnych.

Przy projekcji wolnych środków na inwestycje uwzględniono konieczności spłaty wcześniej zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Kwoty wynikające z tych zobowiązań ujęte są w wierszu „spłata zadłużenia”. Regulowanie zobowiązań ma charakter płatności sztywnych, stąd w projekcji wolnych środków na inwestycje konieczne jest ich uwzględnienie. Do wyliczeń przyjęto sumę odsetek i rat kapitałowych z tytułu pożyczek i kredytów.

Kategoria ta stanowi więc niejako nadwyżkę środków budżetowych, którą miasto może potencjalnie wygospodarować po zabezpieczeniu środków na wydatki bieżące i spłatę zobowiązań.

Prognozę kwoty długu przedstawia poniższe zestawienie.

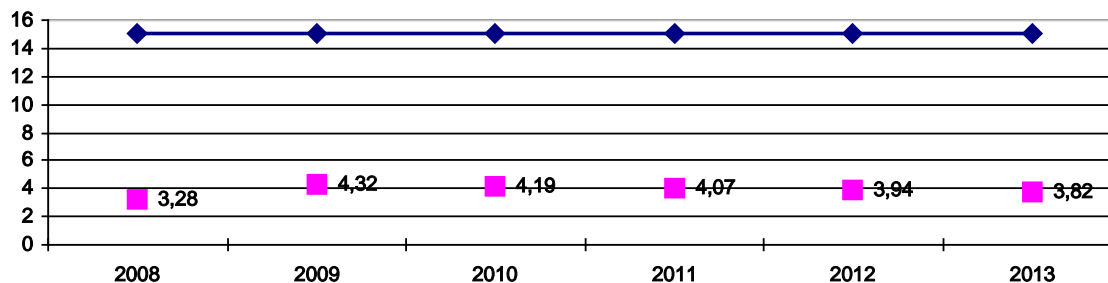
Tabela 8. Prognoza kwoty długu miasta Karpacz (w PLN)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2007	Prognoza										
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	14
1.	Zobowiązania wg tytułów dłużnych: (1.1+1.2+1.3)	4 772 441	4 226 852	3 661 335	3 096 818	2 532 301	1 967 784	1 403 267	838 750	455 233	71 716	0	0
1.1	Zaciągnięte zobowiązania (bez prefinansowania) z tytułu:	4 772 441	4 226 852	3 661 335	3 096 818	2 532 301	1 967 784	1 403 267	838 750	455 233	71 716	0	0
1.1.1	pożyczek	3 806 200	2 494 400	2 182 600	1 870 800	1 559 000	1 247 200	935 400	623 600	311 800	0	0	0
1.1.2	kredytów	1 966 241	1 731 452	1 478 735	1 226 018	973 301	750 584	467 867	215 150	143 433	71 716	0	0
1.1.3	obligacji	0											
1.2	Planowane w roku budżetowym (bez prefinansowania):		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1	pożyczki												
1.2.2	kredyty, w tym:												
	zagraniczne												
1.2.3	obligacje												
1.3	Pożyczki, kredyty i obligacje na prefinansowanie												
1.3.1	Zaciągnięte zobowiązania												
1.3.2	Planowane zobowiązania												
2	Obsługa długu (2.1+2.2+2.3)	692 800	746 589	749 517	734 517	719 517	704 517	689 517	669 517	468 517	443 517	98 617	0
2.1	Splata rat kapitałowych z wyłączeniem prefinansowania	492 800	546 589	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	383 517	383 517	71 716	0
2.1.1	kredytów i pożyczek	492 800	546 589	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	383 517	383 517	71 716	0
2.1.2	wykup papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3	udzielonych poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Splata zobowiązań z tytułu prefinansowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Splata odsetek i dyskonta	200 000	200 000	185 000	170 000	155 000	140 000	125 000	105 000	85 000	60 000	27 000	0

Źródło: Załącznik nr 4 do uchwały budżetowej na 2008 rok.

Wykres 4 przedstawia relację między kwotą spłaty zadłużenia a możliwym, maksymalnym poziomem zadłużenia się miasta (15% planowanych dochodów) wynikającym z ograniczeń określonych przez ustawodawcę w art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Wykres 4. Maksymalne obciążenie planowanych dochodów kosztami zadłużenia (w %)

Na podstawie przeprowadzonej analizy zaprezentowanej graficznie na wykresie 4 można stwierdzić, że wysokość całkowitych zobowiązań miasta z tytułu spłaty kredytów i pożyczek w stosunku do przewidywanych dochodów będzie się kształtować w przedziale od 3,28% (w roku bieżącym) do 4,32% (w roku 2009). Nie przekroczy więc ustawowych ograniczeń.

Tabela 9. Projekcja wolnych środków na inwestycje (w PLN)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki	4 930 570	1 588 626	1 582 300	1 576 061	1 569 909	1 563 517
2. Spłata zadłużenia	746 589	749 517	734 517	719 517	704 517	689 517
3. Wolne środki na inwestycje (1-2)	4 183 981	839 109	847 783	856 544	865 392	874 000

W poszczególnych latach projekcji miasto może na inwestycje przeznaczyć (w ramach dochodów budżetowych) środki w wysokości:

- w roku 2008 – 4 183 981 zł;
- w roku 2009 – 839 109 zł;
- w roku 2010 – 847 783 zł;
- w roku 2011 – 856 544 zł;
- w roku 2012 – 865 392 zł;
- w roku 2013 – 874 000 zł.

4.3. *Projekcja możliwości inwestycyjnych.*

Wykreowanie kategorii „możliwości inwestycyjne” daje odpowiedź na pytanie, czy samorząd - w ramach własnych możliwości budżetowych - jest w stanie zrealizować zaplanowany wieloletni program inwestycyjny. Wartość tej kategorii została wyznaczona jako różnica między wolnymi środkami na inwestycję, a kwotą przeznaczoną na realizację inwestycji zaplanowanych w WPI na lata 2008 – 2013 – „inwestycje zaplanowane”. Jednocześnie kategoria ta zawiera w sobie następującą informację:

- dodatnia wartość oznacza, że miasto może przeznaczyć na wydatki inwestycyjne więcej środków finansowych niż przewiduje w WPI, i kwota ta jest równa wartości bezwzględnej tej kategorii,
- ujemna wartość wskazuje, że miasto nie dysponuje wystarczającą ilości środków na sfinansowanie inwestycji, i brak ten odpowiada wartości bezwzględnej tej kategorii.

Tabela 10 przedstawia syntetyczną informację dotyczącą wysokości planowanych nakładów inwestycyjnych w talach 2008-2013. Natomiast tabela 11 prezentuje projekcję możliwości inwestycyjnych.

Tabela 10. Nakłady inwestycyjne (w PLN)

Wyszczególnienie	Łączne nakłady	Dotychczasowe nakłady	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
ogółem	133 444 117	30 400 605	12 195 910	34 292 496	29 975 980	18 579 126	4 500 000	3 500 000
środki UE	85 783 031	11 684 416	7 774 881	23 467 042	22 889 436	14 917 257	2 950 000	2 100 000
środki BP	730 514	730 514	0	0	0	0	0	0
śr. własne	46 930 572	17 985 675	4 421 029	10 825 455	7 086 545	3 661 869	1 550 000	1 400 000
w tym								
budżet gminy	39 358 072	10 413 175	4 421 029	10 825 455	7 086 545	3 661 869	1 550 000	1 400 000
fundusz	2 385 303	2 385 303	0	0	0	0	0	0
śr. jednostki real.	0	0	0	0	0	0	0	0
pożyczka/kredyt	5 187 197	5 187 197	0	0	0	0	0	0

Źródło: „Wieloletni Program Inwestycyjny – Miasto i Gmina Karpacz”

Tabela 11. Projekcja możliwości inwestycyjnych (w PLN)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki na inwestycje	4 183 981	839 109	847 783	856 544	865 392	874 000
2. Inwestycje zaplanowane	8 591 710	34 292 496	29 975 980	18 579 126	4 500 000	3 500 000
4. Możliwości inwestycyjne (1-2)	-4 407 729	-33 453 387	-29 128 197	-17 722 582	-3 634 608	-2 626 000

Łączne nakłady inwestycyjne w latach 2009 - 2013, ujęte w wierszu „Inwestycje zaplanowane”, przyjęto na podstawie tabeli nr 10, natomiast w roku 2008 są one równe wydatkom majątkowym zaplanowanym w wydatkach budżetowych

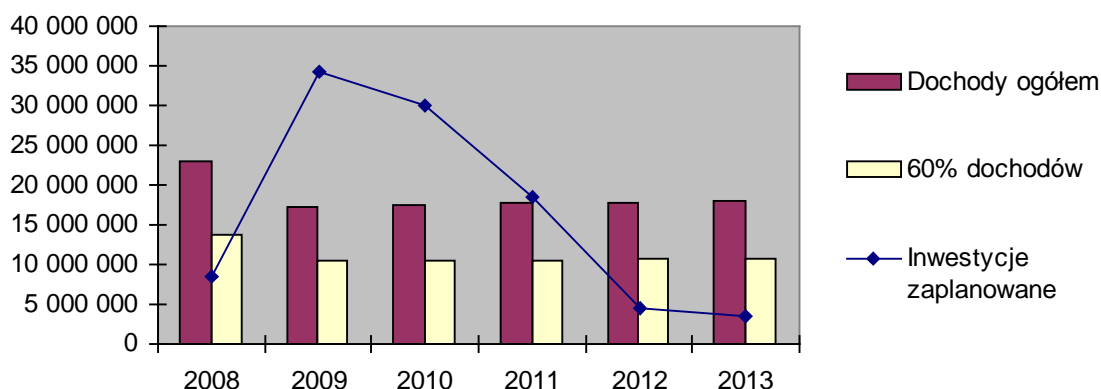
Z obliczeń zaprezentowanych w tabeli wynika, że Miasto Karpacz, w latach 2008 – 2013, nie zrealizuje swoich zamierzeń inwestycyjnych bez zewnętrznych źródeł finansowania. Brak własnych środków finansowych oszacowano na kwoty:

- 4 407 729 zł (rok 2008);
- 33 453 387 zł (rok 2009);
- 29 128 197 zł (rok 2010);
- 17 722 582 zł (rok 2011);
- 3 634 608 zł (rok 2012);
- 2 626 000 zł (rok 2013).

Aby zrealizować zadania określone w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, w latach 2008 – 2013, niezbędne będzie zaciągnięcie przez samorząd zobowiązań zwrotnych, np. kredyty, emisja obligacji komunalnych lub uzyskanie dotacji.

Wykres 4 obrazuje stosunek wielkości zaplanowanych inwestycji do ograniczeń finansowych samorządu, wynikających z art.170 ustawy o finansach publicznych, tj. łączna kwota długu samorządu nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% dochodów.

Wykres 5. Stosunek wielkości inwestycji zaplanowanych do ograniczeń wynikających z art. 170 ustawy o finansach publicznych

Przedstawiona na powyższym wykresie relacja wskazuje, że zakładana przez samorząd wysokość nakładów finansowych na inwestycje, w latach 2009 - 2011, nie mieści się w limicie ograniczeń wynikających z przywołanego artykułu ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że jednostka nie może zaciągać zobowiązań na realizację planowanych inwestycji bez naruszenia przepisów ustawy o finansach publicznych. Należy jednak zaakcentować, że powyższy wykres nie jest ścisłym odzwierciedleniem relacji potencjalnego zadłużenia samorządu do ustawowych ograniczeń. Nie uwzględniono w nim

bowiem już istniejącego długu; jest jedynie zobrazowaniem poziomu samych zamierzeń inwestycyjnych w stosunku do jednego z kryteriów określonego przez ustawodawcę, a mającego na celu kształtowanie ograniczeń polityki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku uzyskania przez samorząd środków bezzwrotnych na dofinansowanie inwestycji – relacja powyższa będzie korzystniejsza. Należy tu zaakcentować, że ograniczenie dotyczące możliwości zadłużania się samorządów nie dotyczy zobowiązań podejmowanych w celu prefinansowania inwestycji realizowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności.

4.4. Projekcja potencjału inwestycyjnego.

Projekcję potencjału inwestycyjnego Miasta Karpacz sporządzono w oparciu o oszacowane wcześniej (w tabeli 7) wolne środki samorządu, uwzględniając przepływy finansowe oraz możliwe do uzyskania środki w ramach dofinansowania, np. z budżetu Unii Europejskiej, z budżetu państwa oraz funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Jest to więc suma możliwych do wygenerowania środków finansowych jakie samorząd może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych. Projekcja ta została oszacowana przy wykorzystaniu następującego algorytmu:

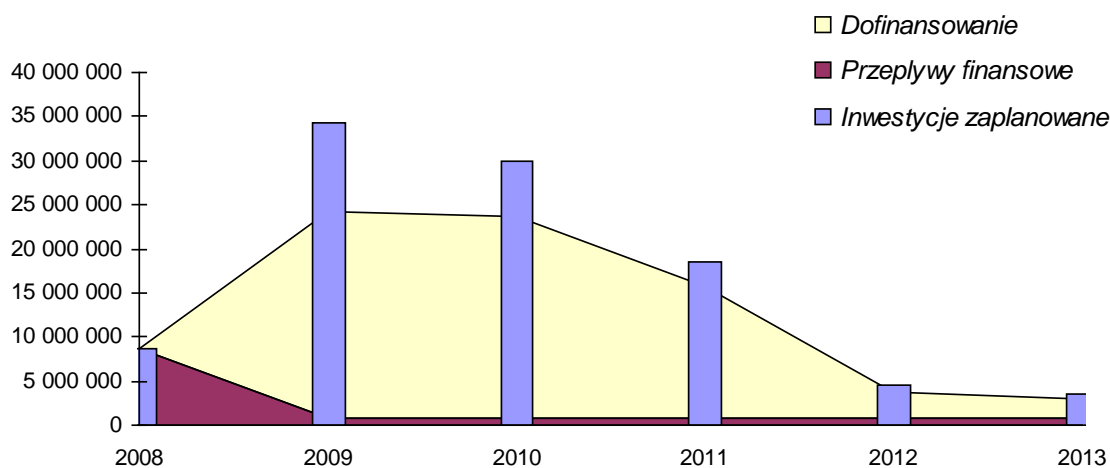
$$\begin{array}{r}
 \text{WOLNE ŚRODKI} \\
 - \text{ SPŁATA ZADŁUŻENIA} \\
 + \text{ PRZYCHODY} \\
 \hline
 = \text{ PRZEPIŁYWY FINANSOWE} \\
 + \text{ DOFINANSOWANIE} \\
 \hline
 = \text{ POTENCJAŁ INWESTYCYJNY}
 \end{array}$$

Tabela 12. Projekcja potencjału inwestycyjnego (w PLN)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Wolne środki	4 930 570	1 588 626	1 582 300	1 576 061	1 569 909	1 563 517
2. Spłata zadłużenia	746 589	749 517	734 517	719 517	704 517	689 517
3. Przychody	4 407 729	0	0	0	0	0
4. Przepływy finansowe	8 591 710	839 109	847 783	856 544	865 392	874 000
5. Dofinansowanie	0	23 467 042	22 889 436	14 917 257	2 950 000	2 100 000
6. Potencjał inwestycyjny	8 591 710	24 306 151	23 737 219	15 773 801	3 815 392	2 974 000
7. Inwestycje zaplanowane	8 591 710	34 292 496	29 975 980	18 579 126	4 500 000	3 500 000
8. Relacja: 6-7	0	-9 986 346	-6 238 762	-2 805 325	-684 608	-526 000

Na wykresie 6 graficznie zobrazowano, wyliczony w powyższej tabeli, potencjał inwestycyjny Miasta Karpacz. Naniesiono również na ten wykres wartości planowanych zadań inwestycyjnych w celu graficznego zilustrowania wzajemnej relacji tych dwóch wartości.

Wykres 6. Potencjał inwestycyjny Karpacza

Na obszar oznaczony kolorami bordowym i żółtym, który stanowi potencjał inwestycyjny, odpowiadający sumie przepływów finansowych jednostki i możliwych do uzyskania (w ramach dofinansowania) środków z zewnętrznych źródeł, nałożono niebieskie słupki, które oznaczają wartości inwestycji zaplanowanych. Jak widać na wykresie, w poszczególnych latach projekcji (z wyjątkiem roku 2008), słupki przewyższają dwukolorowy obszar. Oznacza to, że w tym czasie samorząd nie posiada wystarczającego potencjału inwestycyjnego na realizację planowanych zamierzeń i niezbędne będzie uzyskanie dodatkowych środków z zewnętrznych źródeł zasilania - przychodów (kredyty, pożyczki), ewentualnie weryfikacja planów inwestycyjnych.

5.0. ZAŁĄCZNIK

5.1. Prognoza kwoty długu i spłat na rok 2008 i lata następne

Tabela 13. Możliwość spłaty długu w latach 2008 – 2018

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2007	Prognoza										
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Zobowiązania wg tytułów dłużnych: (1.1+1.2+1.3)	4 772 441	4 226 852	3 661 335	3 096 818	2 532 301	1 967 784	1 403 267	838 750	455 233	71 716	0	0
1.1	Zaciągnięte zobowiązania (bez prefinansowania) z tytułu:	4 772 441	4 226 852	3 661 335	3 096 818	2 532 301	1 967 784	1 403 267	838 750	455 233	71 716	0	0
1.1.1	pożyczek	3 806 200	2 494 400	2 182 600	1 870 800	1 559 000	1 247 200	935 400	623 600	311 800	0	0	0
1.1.2	kredytów	1 966 241	1 731 452	1 478 735	1 226 018	973 301	750 584	467 867	215 150	143 433	71 716	0	0
1.1.3	obligacji	0											
1.2	Planowane w roku budżetowym (bez prefinansowania):		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1	pożyczki												
1.2.2	kredyty, w tym:												
	zagraniczne												
1.2.3	obligacje												
1.3	Pożyczki, kredyty i obligacje na prefinansowanie												
1.3.1	Zaciągnięte zobowiązania												
1.3.2	Planowane zobowiązania												
2	Obsługa długu (2.1+2.2+2.3)	692 800	746 589	749 517	734 517	719 517	704 517	689 517	669 517	468 517	443 517	98 617	0
2.1	Spłata rat kapitałowych z wyłączeniem prefinansowania	492 800	546 589	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	383 517	383 517	71 716	0
2.1.1	kredytów i pożyczek	492 800	546 589	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	383 517	383 517	71 716	0
2.1.2	wykup papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

WIELOLETNI PLAN FINANSOWY
GMINY KARPACZ

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota długu na dzień 31.12.2007	Prognoza										
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2.1.3	udzielonych poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Splata zobowiązań z tytułu prefinansowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	Splata odsetek i dyskonta	200 000	200 000	185 000	170 000	155 000	140 000	125 000	105 000	85 000	60 000	27 000	0
3.	Prognozowane dochody budżetowe	19 424 440	22 792 899	17 346 700	17 520 170	17 695 400	17 872 354	18 051 077	18 231 588	18 413 900	18 598 039	18 784 000	18 971 840
4.	Prognozowane wydatki budżetowe	21 813 366	22 246 310	16 782 183	16 955 653	17 130 883	17 307 837	17 486 660	17 667 071	18 030 383	18 214 522	18 712 284	18 971 840
5.	Prognozowany wynik finansowy	-2 388 926	546 589	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	564 517	383 517	383 517	71 716	0
6.	Relacje do dochodów (w %):												
6.1	długu (art. 170 ust. 1) (1:3)	24,57	18,54	21,11	17,88	14,31	11,01	7,77	4,60	2,47	0,39	0,00	0,00
6.2	długu po uwzględnieniu wyłączeń (art. 170 ust. 3) (1.1+1.2):3	24,57	18,54	21,11	17,88	14,31	11,01	7,77	4,60	2,47	0,39	0,00	0,00
6.3	splaty zadłużenia (art. 169 ust. 1) (2:3)	3,57	3,28	4,32	4,19	4,07	3,94	3,82	3,67	2,54	2,38	0,53	0,00
6.4	splaty zadłużenia po uwzględnieniu wyłączeń (art. 169 ust. 3) (2.1+2.3):3	3,57	3,28	4,32	4,19	4,07	3,94	3,82	3,67	2,54	2,38	0,53	0,00

6.0. ANEKS NR 1 – DOTYCZY ZMIAN PRZEPROWADZONYCH W WIELOLETNIM PLANIE FINANSOWYM

Na podstawie umowy z dnia 7 czerwca 2005 r. zawartej pomiędzy gminą Karpacz a Business Mobility International Sp. z o.o. przystąpiono do aktualizacji niniejszego dokumentu. Konieczność aktualizacji jest skutkiem przeprowadzonej weryfikacji projektów zadań inwestycyjnych ostatecznie ujętych w tabeli WPI.

W związku z powyższym zakresem zmian objęto:

- 1) analizę sytuacji finansowej miasta Karpacz,
- 2) projekcję potencjału inwestycyjnego miasta Karpacz.

SPIS TABEL

TABELA 1. KSZTAŁTOWANIE SIĘ KATEGORII FINANSOWYCH JEDNOSTKI W LATACH 2005 – 2008 (W PLN) ORAZ DYNAMIKA ICH ZMIAN (W %)	9
TABELA 2. ŹRÓDŁA SFINANSOWANIA DEFICYTU ORAZ KIERUNKI ROZDYSPONOWANIA NADWYŻKI BUDŻETOWEJ (W PLN)	10
TABELA 3. POZIOM ORAZ STRUKTURA WYKONANIA DOCHODÓW (W PLN)	14
TABELA 4. STRUKTURA DOCHODÓW Z WYSZCZEGÓLNIONYCH DZIAŁÓW	16
TABELA 5. STRUKTURA WYKONANIA WYDATKÓW (W PLN).....	17
TABELA 6. STRUKTURA WYDATKÓW (W PLN).....	18
TABELA 7. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW (W PLN).....	21
TABELA 8. PROGNOZA KWOTY DŁUGU MIASTA KARPACZ (W PLN).....	23
TABELA 9. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW NA INWESTYCJE (W PLN).....	24
TABELA 10. NAKŁADY INWESTYCYJNE (W PLN).....	25
TABELA 11. PROJEKCJA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH (W PLN).....	25
TABELA 12. PROJEKCJA POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO (W PLN)	28
TABELA 13. MOŻLIWOŚĆ SPLATY DŁUGU W LATACH 2008 – 2018	29

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. STRUKTURA DOCHODÓW Z WYSZCZEGÓLNIONYCH DZIAŁÓW (W %).....	16
WYKRES 2. UDZIAŁ WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W WYDATKACH OGÓŁEM (%).....	19
WYKRES 3. PROJEKCJA WOLNYCH ŚRODKÓW	22
WYKRES 4. MAKSYMALNE OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW KOSZTAMI ZADŁUŻENIA (W %)	24
WYKRES 5. STOSUNEK WIELKOŚCI INWESTYCJI ZAPLANOWANYCH DO OGRANICZEŃ WYNIKAJĄCYCH Z ART. 170 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH.....	26
WYKRES 6. POTENCJAŁ INWESTYCYJNY KARPACZA	28